

4. Etický kodex novináře.

ASPI - stav k 29.10.1999 do částky 80/1999 Sb.

Etické kodexy - Etic... - Vyhledání slov v záznamu - poslední stav textu

Demokratizace naší společnosti vedoucí k přijetí ústavního zákona 23/1991 Sb., který do našeho právního řádu vnesl Listinu základních práv a svobod, umožnila využívat základních politických práv, mezi které beze sporu patří svoboda projevu a právo na informace kodifikovaná

Na světovém kongresu Mezinárodní federace novinářů (IFJ) v roce 1954 byl přijat etický kodex - Deklarace principů novinářského chování.

Syndikát novinářů České republiky na základě studia mezinárodních i národních dokumentů vypracoval "Etický kodex novináře", který je závazný pro jeho členy a k jehož dobrovolnému dodržování vyzval všechny české a moravské novináře bez ohledu na jejich členství v syndikátu.

1. Právo občana na včasné, pravdivé a nezkreslené informace.

Občané demokratického státu bez rozdílu svého společenského postavení mají nezadatelné právo na informace, jak jim je zajišťuje čl. 17 Listiny práv a svobod, jež je součástí Ústavy České republiky. Novináři toto občanské právo realizují svou činností. Nezbytně proto přejímají plnou odpovědnost za to, že informace, které předávají veřejnosti, jsou včasné, úplné, pravdivé a nezkreslené. Občan má právo na objektivní obraz skutečnosti.

Novinář je proto povinen:

- a) zveřejňovat jen informace, jejichž původ je znám, nebo v opačném případě je doprovodit nezbytnými výhradami,
- b) respektovat pravdu bez ohledu na důsledky, které to pro něj může mít, vyhledávat informace, které slouží všeobecnému zájmu i přes překážky,
- c) hájit svobodu tisku i svobodu jiných médií,
- d) neodchylovat se věcně od pravdy ani v komentáři z důvodu zaujatosti,
- e) nepřipustit, aby domněnka byla vydávána za ověřený fakt a zprávy byly deformovány zamlčením důležitých dat,
- f) odmítat jakýkoli nátlak na zveřejnění nepravdivé, nebo jen částečně pravdivé informace,
- g) odmítat jakékoliv zásahy státních orgánů, s nimiž nesouhlasí,

- h) přijímat pouze úkoly srovnatelné s jeho profesionální důstojností,
- ch) nepoužívat nepoctivé prostředky k získání informace, fotografie nebo dokumentu nebo využívat k tomu dobré víry kohokoliv.

2. Požadavky na vysokou profesionalitu v žurnalistice

Povahou novinářské profese je odpovědnost k veřejnosti. Proto je základním předpokladem pro tuto činnost vysoká profesionalita. Z tohoto hlediska je novinář povinen:

- a) nést osobní odpovědnost za všechny své uveřejněné materiály,
- b) vyloučit všechny činnosti, které by jej mohly kompromitovat nebo vést ke konfliktu zájmů,
- c) nepřijímat žádné hodnotné dary nebo výhody, které by měly souvislost s jeho novinářskou činností, zvláště pak z důvodu zveřejnění nebo zatajení nějaké informace,
- d) nezaměňovat nikdy povolání novináře s povoláním reklamního pracovníka a nepřijímat žádnou odměnu přímou nebo nepřímou od zájemců o reklamu,
- e) nepodepisovat svým jménem obchodní ani finanční reklamy,
- f) nepřijímat peníze ve veřejné službě nebo v soukromém podniku tam, kde jeho postavení novináře a jeho vliv by mohly být zneužity.

3. Důvěryhodnost, slušnost a serioznost zvyšují autoritu médií

Z tohoto hlediska je novinář povinen řídit se těmito požadavky:

- a) nic neomlouvá nepřesnost nebo neprověření informace,
- b) každá uveřejněná informace, která se ukáže jako nepřesná, musí být neprodleně opravena,
- c) jestliže si zdroj informací přeje zůstat utajen, novinář je povinen zachovávat profesionální tajemství, i kdyby mu z toho měly vzniknout potíže,
- d) respektovat soukromí osob, dodržovat přísně zásadu presumpce nevinny,
- e) považovat pomluvu, neprokázané obvinění, překroucení dokumentů, faktů a lži za nejzávažnější profesionální chyby,

Etický kodex novinář e.txt

- f) kromě nesporných důvodů veřejného zájmu nesmí novinář svou činností dostat dotčené osoby do nesnáží nebo osobní tísně,
- g) novinář nesmí využívat ve svůj prospěch informace získané při výkonu svého povolání dříve, než budou tyto informace zveřejněny,
- h) nesmí vytvářet ani ztvárňovat námět, který by podněcoval diskriminaci rasy, barvy pleti, náboženství, pohlaví nebo sexuální orientace,
- ch) při reprodukci jakéhokoliv textu musí být uveden jeho autor,
- i) plagiát se zásadně zakazuje.